

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та педагогічних інновацій

СИЛАБУС

Методика навчання природничої освітньої галузі

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма 013 «Початкова освіта»

за спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2024р.

Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика навчання природничої освітньої галузі.
Викладач (-і)	Височан Леся Михайлівна
Контактний телефон викладача	38096 3654260
E-mail викладача	vysochan.lesia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3кредити ЄКТС 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок, 15.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є закономірність зв'язків між складовими навчального процесу НУШ: змістом навчання (навчальним предметом), діяльністю учителя (викладанням) і діяльністю учнів (навчанням) і розроблення шляхів його оптимізації..</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання природничої освітньої галузі є - дисципліна, що вивчається студентами другого/третього курсу спеціальності «Початкова освіта» у четвертому- п'ятому семестрі і включає основні питання викладання природничої освітньої галузі у початковій школі. Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Методика викладання природничої освітньої галузі », необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів . <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності</u></p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення ЗСЖ</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.</p>	

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Програмні результати навчання:

ПР-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-9. Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формуального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10 годин

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18 /4 годин		
самостійна робота		58 годин		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
4	Початкова освіта	2	нормативна	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Мета і завдання навчання природознавства в початковій школі. Сучасні навчальні технології у навчанні природничої освітньої галузі.		2	2	4
Тема 2.Сучасний урок інтегрованого курсу “Я досліджую світ” в початковій школі.		2	2 лаб	6
Тема 3. Теоретичні основи методики викладання природничої освітньої галузі. Загальноосвітні та виховні завдання природничої освітньої галузі			2 лаб	6
Тема 4. Зміст, принципи відбору і розміщення навчального матеріалу природничої освітньої галузі		2	2	6
Тема 5. Матеріальна база навчання природничої освітньої галузі.		2	2	6
Тема 6. Методи навчання природничої освітньої галузі.		2	4	10
Тема 7. Форми організації навчання природничої освітньої галузі.			2	6
Тема 8. Екологічна освіта учнів початкової школи при вивченні природничої освітньої галузі .			4	6
Тема 9. Шляхи підвищення якості навчально-виховного процесу учнів при вивченні природничої освітньої галузі			2	8
ЗАГ.:		10	18	58

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Екзамен, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену та (50 балів) оцінки за практичні заняття (35 балів) і контрольну роботу та самостійну роботу (15 балів).
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох практичних завдань
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

Підсумковий контроль	Екзамен, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену та (50 балів) оцінки за практичні заняття
----------------------	---

7. Політика навчальної дисципліни

Неприпустимі плагіат та списування на контрольній та іспиті.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання екзамену.

Письмові роботи: Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи. Контрольна робота проводиться для перевірки здатності здійснювати навчання молодших школярів з “Методики навчання природничої освітньої галузі”.

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, вручення в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної доброчесності. Виявлення однак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять: Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною.

Неформальна освіта: Форми неформальної освіти: очна -(тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна- (дистанційні курси, вебінари).

8. Рекомендована література

1. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-rochatkovoyi-osviti>
2. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
4. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
5. Михайлишин Р. Метод проектів у початковій школі як педагогічна технологія. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2016. Вип. 30. С. 43–53.
6. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
7. Анісімова Г. О., Нікулочкіна О. В. Сучасний урок у початковій школі : традиції та інновації : навч.-мет. посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 236 с.
8. Біда О. А. Сільська малокомплектна школа : навч. посіб. для вчителів початкових класів і студентів педагогічних факультетів. Київ : Науковий світ, 2015. 34 с.
9. Біда О. А. «Я і Україна» та сільськогосподарська праця. Методика викладання (теоретичні основи) : навч.-метод. посібник для студентів педагогічних факультетів ВНЗ та класоводів. Умань : РВЦ «Софія». 2016. Вид.1. 264 с.
10. Біда О. А. «Я і Україна» та сільськогосподарська праця: Методика викладання

- (теоретичні основи): навчально-методичний посібник для студентів педагогічних факультетів ВНЗ та класоводів. Умань : РВЦ «Софія». 2013. Вид.2. 170 с.
11. Біда О.А. Супутник природознавства. Природничо-екологічний тлумачний словник : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та класоводів. Київ : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. 336 с.
 12. Височан Л. М. Методика викладання природознавства: навчально-методичний посібник для студентів ОКР «Бакалавр» галузі знань 0101 Педагогічна освіта напрямку підготовки : 6.010102 Початкова освіта. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 164 с.
 13. Vysochan Lesia. The Principle Of clarity As A Method Of teachins Special Disciplines. *Higher Education Journal of Critical Reviews*, 2020 7(13). pp 119-121. <https://www.scopus.com/>
 14. Vysochan Lesia. Research activity as a technology of activation of cognitive activity of students of higher education institutions. *Systematic Reviews in Pharmacy*, 2020, 11(9), pp. 474-477 (Scopus preview-Vysochan, Lesia Mykhaylivna (<http://www.sysrevpharm.org./fulltext/196.-1602485896.pdf?1602586037>)).
 15. Vysochan, L. Theoretical and conceptual aspects of forming the methodical system of physical education of the students of agrarian higher educational institutions. *International Journal of Applied. Exercise Physiology*, 2020. 9(10), 230-244. Retrieved from <http://www.ijaep.com/index.php/IJAE/article/view/1164>.
 16. Vysochan L. The Role of Physical Education in the Professional Activity of Teaching Staff. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 2020. 9(5), 56-65.
 17. Vysochan L. The Usage of Coaching Technology in the Formation of Emotional Intelligence of Future Tourism Managers. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 2020. VOL. 9 (8), 202-210.
 18. Височан Л.М. Розвиток творчих здібностей студентів у процесі навчальної діяльності. «Наука і освіта» : науково-практичний журнал Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Одеса. 2017. № 12 . С.78-84.
 19. Височан Л.М. Методика викладання природознавства: навчально-методичний посібник для студентів ОКР «Бакалавр» галузі знань 0101 Педагогічна освіта напрямку підготовки : 6.010102 Початкова освіта. Івано -Франківськ: НАІР, 2018. 64 с.
 20. Кукалець М. В. Методика викладання природознавства у початковій школі : навчально-методичний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання студентів спеціальності «Початкова освіта»: навч. посібник. Львів «Новий світ-2000», 2019. 223с.
 21. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

Викладач:
Професор кафедри початкової освіти

Леся ВИСОЧАН